

TOIMINTAKERTOMUS 2018

1 Rahaston tarkoitus

Sijoittajien korvausrahasto on sijoituspalvelulain 11 luvussa tarkoitettu suojarahasto sijoituspalveluita tarjoavien yritysten asiakkaiden turvaksi. Sijoittajien korvausrahaston tarkoituksena on sen jäsenenä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien saamisten turvaaminen sijoituspalvelulain ja rahaston sääntöjen mukaisesti.

Rahasto perustettiin vuonna 1998, ja päättynyt tilivuosi oli sen 21. toimintavuosi.

Rahaston toimintaa valvoo Finanssivalvonta. Rahaston säännöt ja niiden muutokset vahvistaa valtiovarainministeriö.

Rahasto toimii hallinnollisesti Finanssiala ry:n yhteydessä. Hallinnollisen yhteyden ansiosta rahasto voi kustannustehokkaasti hyödyntää eräitä Finanssiala ry:n tarjoamia hallinnollisia palveluja. Rahastolla on kuitenkin omat toimielimet, ja se on päätöksenteossaan itsenäinen.

Rahastolle ei tilikaudella esitetty korvausvaatimuksia, joiden johdosta viranomaisen olisi todennut korvausrahaston lakisääteisen korvauskynnyksen ylittyneen. Rahaston suoritusvelvollisuus edellyttäisi, että sijoituspalveluntarjoaja ei ole palauttanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan varoja sopimuksen mukaisesti. Korvausvastuun edellytyksenä on lisäksi jäsenyhtiön pysyvä maksukyvyttömyys.

2 Rahaston jäsenet

Rahaston jäsenyys on määrätyin edellytyksin pakollista kaikille suomalaisille sijoituspalveluyrityksille ja sijoituspalveluja tarjoaville luottolaitoksille sekä sijoituspalvelujen tarjoamiseen toimiluvan saaneille suomalaisille rahastoyhtiöille. Rahastossa oli vuoden 2018 lopussa 67 jäsentä. Jäsenistä 54 oli sijoituspalveluyrityksiä, viisi rahastoyhtiötä ja kahdeksan luottolaitoksia taikka talletuspankkien yhteenliittymiä.

Talletuspankkien yhteenliittymää, jonka jäsenpankit vastaavat kokonaan tai osittain toistensa sitoumuksista tai velvoitteista, käsitellään rahaston kannatus- ja hallinnointimaksuja määrättäessä yhtenä jäsenenä. Talletuspankkien yhteenliittymiä olivat osuuspankkien yhteenliittymä (156 jäsenpankkia), POP Pankkien yhteenliittymä (27 jäsenpankkia) ja Säästöpankkien yhteenliittymä (25 jäsenpankkia).

Vuonna 2018 rahastoon liittyi kolme uutta jäsentä. Rahasto antaa Finanssivalvonnalle lausunnon uusista toimilupahakemuksista ja toimilupien muutoshakemuksista.

3 Toimintaympäristö

Vuonna 2018 maailmantalous kasvoi ripeästi. Tullikiistat ja protektionismin nousu kuitenkin loivat epävarmuutta rahoitusmarkkinoille. Yhdysvaltain talouskasvu oli erityisen vahvaa ja laaja-alaista. Talouden kasvun ja inflaation kiihtymisen seurauksena Yhdysvaltain keskuspankki Fed kiristi rahapolitiikkaansa tuntuvasti vuoden 2018 aikana, mikä aiheutti turbulenssia markkinoilla erityisesti loppuvuodesta. Fed nosti ohjauskorkoaan neljä kertaa vuonna 2018, minkä lisäksi se jatkoi taseensa supistamista. Rahapolitiikan kiristäminen on vahvistanut Yhdysvaltain dollaria, mikä on aiheuttanut haasteita dollareissa velkaantuneille kehittyville talouksille.

Euroopan talouskasvu jatkui, mutta kasvuvauhti hidastui vuonna 2018. Euroopan keskuspankki EKP piti ohjauskorkonsa ennallaan, mutta lopetti arvopaperien netto-ostot vuoden 2018 lopussa. Ohjelmassa ostettujen erääntyvien arvopapereiden pääoman uudelleensijoittamista jatketaan kuitenkin vielä niin kauan kuin on tarpeen. Rahapolitiikka pysyi vuonna 2018 taloutta elvyttävänä.

Suomen talous kasvoi 2,7 % vuonna 2018. Kasvua on vauhdittanut etenkin viennin elpyminen ja vilkas rakentaminen. Rakentamisessa on kuitenkin nähty jo käänne, kun myönnettyt rakennusluvut ovat kääntyneet laskuun. Kotitalouksien kulutus on kasvanut, kun työllisyys on parantunut, kuluttajien ostovoima on kohentunut ja korot ovat matalalla.

Rahaston sijoitustoiminnan näkökulmasta toimintaympäristöä leimasivat vuonna 2018 edelleen pitkälti keskuspankkien toimet, kuten keskeisten keskuspankkien rahapolitiikkojen eriytymisen jatkuminen, EKP:n joukkolainojen osto-ohjelman supistuminen sekä Yhdysvaltain keskuspankin ohjauskoron nostojen jatkuminen. Euroalueen korkotaso pysyi historiallisen matalana, ja vuonna 2018 EKP:n talletuskorko säilyi negatiivisena. Korkean luottoluokituksen valtionobligaatioiden tuottokorko oli negatiivinen lyhyissä ja keskipitkissä maturiteeteissa. Myös rahamarkkinakorko säilyi negatiivisena.

4 Rahaston hallinto

Rahaston jokainen jäsen nimeää rahaston valtuuskuntaan yhden jäsenen. Valtuuskunta kokoontui vuonna 2018 kerran. Valtuuskunnan varapuheenjohtajana toimi vuoden 2018 lopussa Kirsi Lauslahti, puheenjohtajana toimineen Erik Palménin ilmoitettua eronneensa tehtävästään 30.11.2018.

Hallituksen varsinaisina jäseninä toimivat vuoden 2018 lopussa Taina Ahvenjärvi, Päivi Kuoppa, Antti Kuosmanen, Jussi Sokka ja Bengt Wahlström, sekä varajäseninä Pia Hidén ja Mari Pekonen-Ranta. Hallituksen varsinaisena jäsenenä 24.5.2018 saakka toimi Kirsi Lauslahti. Hallitus kokoontui tilikaudella seitsemän kertaa. Hallituksen jäsenille ei maksettu kokouspalkkioita. Hallituksen puheenjohtajana toimi Päivi Kuoppa ja varapuheenjohtajana Jussi Sokka.

Asiamiehenä toimi OTK Mirjami Kajander-Saarikoski. Vara-asiamiehenä toimi OTM Piritta Poikonen.

Tilintarkastajana toimi KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastaja toimi KHT Tiia Kataja.

Rahaston sääntöjä päivitettiin vuonna 2018.

5 Pääomavaatimuksen kattaminen

Sijoituspalvelulain mukaan rahaston pääoman on oltava vähintään 12 miljoonaa euroa ja tästä määrästä on katettava rahana vähintään 4,2 miljoonaa euroa.

Rahaston oma pääoma oli vuoden 2018 lopussa 6 953 884 euroa (6 544 798 euroa vuotta aiemmin). Pääomavaatimuksen kattamiseksi rahastolla on seitsemän miljoonan euron suuruinen luottolupaus Svenska Handelsbanken AB:ltä.

6 Kannatusmaksut ja muut jäseniltä perittävät maksut

Koska laissa säädetty 4,2 miljoonan euron rahana kerättävä vähimmäismäärä on ylittynyt, rahaston ei tarvinnut kartuttaa pääomaansa jäseniltä kerättävin kannatusmaksuin. Kannatusmaksuja kerättiin kuitenkin sääntöjen edellyttämällä tavalla luottolupauksesta aiheutuvien kulujen kattamiseksi. Tämän lisäksi rahaston jäseneksi vähimmäispääoman täyttymisen jälkeen liittyneiltä uusilta jäseniltä kerätään määräjän painotettua keskimääräistä kannatusmaksua.

Rahaston hallinnoinnista aiheutuvat kulut katetaan jäseniltä kerättävin hallinnointimaksuin. Lisäksi uusilta jäseniltä peritään liittymismaksu. Vuonna 2018 valtuuskunnan yksimielisen tahdonilmaisun johdosta nk. uusien jäsenten kannatusmaksujen määräytymisperusteita tarkennettiin hallituksen päätöksellä.

Vuonna 2018 kannatusmaksuja kerättiin 226 509 euroa (212 921 euroa) ja hallinnointimaksuja 86 942 euroa (91 986 euroa). Liittymismaksuina kerättiin 3 200 euroa (3 200 euroa).

7 Varojen sijoittaminen

Sijoituspalvelulain 11 luvun 15 §:n mukaan rahaston varat on sijoitettava luotettavalla, tehokkaalla ja rahaston maksuvalmiuden turvaavalla tavalla sekä riskien hajauttamisen periaatetta noudattaen. Sijoituksista saatava tuotto on lisättävä rahaston pääomaan. Rahaston varojen sijoittamista ohjaa rahaston valtuuskunnan vahvistama sijoitusohje. Varojen sijoittamisessa on pyritty vakaaseen tuottoon ja vähäiseen riskiin.

Korvausrahastolla oli vuoden 2018 lopussa sijoituksia viidessä eri korkorahastossa. Sijoitusomaisuuden markkina-arvo ilman pankkitalletuksia oli vuoden 2018 lopussa 3 513 662 euroa (6 061 034 euroa vuotta aiemmin). Lisäksi rahastolla oli pankkitalletuksia yhteensä 3 302 167 euroa (531 019 euroa).

Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin laskettuna oli -0,4 % (0,3 % vuotta aiemmin). Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin oli vuonna 2018 salkun pitkän aikavälin tuotto-

odotusta matalampi, mikä johtui korkotason mataluudesta ja osin negatiivisuudesta tarkastelukaudella.

8 Tilikauden tulos

Kerätyt kannatusmaksut on siirretty rahastosiirtona korvausrahastopääomaan. Rahaston tulos vuodelta 2018 oli 225 063 euroa ylijäämäinen (-12 787 euroa alijäämäinen vuotta aiemmin). Tuloksen vahvistuminen edellisvuodesta johtui ensisijaisesti tilikaudella toteutetuista rahasto-osuuksien lunastuksista, joiden yhteydessä tuloutui kertaluontoisesti lunastettujen rahasto-osuuksien arvonnousua. Ylijäämä siirretään sijoituspalvelulain 11 luvun 15 §:n mukaisesti rahaston pääomaan. Yleishyödyllisenä yhteisönä rahasto ei ole tuloverovelvollinen.

9 Tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen ja arvio tulevasta kehityksestä

Sijoittajien korvausrahaston toiminnassa ei ole tapahtunut tilikauden päättymisen jälkeen olennaisia muutoksia.

Maailmantalouden kasvun odotetaan jatkuvan hidastuvana vuonna 2019. Yhdysvalloissa talous kasvaa edelleen laajalla rintamalla, mutta euroalueella, Japanissa ja Kiinassa kasvun odotetaan hidastuvan. Yhdysvaltain keskuspankin koronnosto-odotukset ovat kuitenkin vaimentuneet, mikä on otettu markkinoilla vastaan positiivisesti.

Euroopan talouskasvun odotetaan jatkuvan aikaisempaa hitaampana vuonna 2019. Myös inflaatiovauhti on maltillinen, mistä syystä EKP:lla ei toistaiseksi ole tarvetta kiristää rahapolitiikkaansa korkoja nostamalla.

Suomen talous hidastuu maailmantalouden vanavedessä. Epävarmuus maailmantalouden kehityksestä on lisääntynyt, ja varsinkin euroalueen talouskasvun hidastuminen heikentää Suomen talouden näkymiä. Työllisyysasteen nousu ja kuluttajien luottamus ennakoivat suhteellisen vakaata kulutuskysynnän kasvua. Suomen talouden kasvunäkymiä varjostavat kuitenkin rakenteelliset tekijät, kuten väestön ikääntyminen ja työvoiman tarjonnan supistuminen.

Vuodesta 2019 odotetaan rahastolle haastavaa sijoitusvuotta. Rahaston sijoitustoiminnan tuoton arvioidaan vuonna 2019 edelleen jäävän salkun pitkän aikavälin tuotto-odotusta matalammaksi. Euroalueen korkotaso on yhä poikkeuksellisen matala ja osin negatiivinen, mikä heikentää turvaavan korkosalkun tuottoja. Keskuspankkien toimilla odotetaan edelleen olevan merkittävä vaikutus korkomarkkinoihin vuonna 2019. Iso-Britannian EU-ero voi aiheuttaa jännitteitä rahoitusmarkkinoille. Mahdollinen korkotason nousu tarkastelukaudella on omiaan laskemaan turvaavien korko-omaisuuslajien markkina-arvoa lyhyellä tähtäimellä.

Helsingissä 15. maaliskuuta 2019

SIJOITTAJIEN KORVAUSRAHASTO
Hallitus